

Høringen om forslag til nye midlertidige regler om hjemmeundervisning

Fylkesmannen i Oslo og Viken anerkjenner at det er krevende å drive skoler og barnehager under koronapandemien. Kommunene opplever utfordringer knyttet til å drive skoler og barnehager forsvarlig i tråd med smittevernveilederne og de opplever frykt for egen smitte blant ansatte. Det er krevende å få gjennomført undervisningen på grunn av fravær knyttet til sykdom eller karantene. Det er vanskelig å skaffe vikarer, og det er en utrygghet knyttet til om utgiftene vil bli kompensert.

Fylkesmannen er bekymret for hvilke konsekvenser et redusert tilbud til barn og unge vil ha, og vi mener derfor at det kun skal være mulig å ha hjemmeundervisning på rødt tiltaksnivå når dette er smittevernfarelig begrunnet og fastsatt. Fylkesmannen i Oslo og Viken støtter ikke høringsforslaget.

Forslaget utvider situasjoner skoleeiere kan bruke hjemmeundervisning utover situasjoner der dette er smittevernfarelig nødvendig.

Vi mener forslaget svekker elevenes rettssikkerhet og går på bekostning av elevenes konvensjons- og lovfestede rett til utdanning. Forslaget vil øke forskjellene i læringsutbyttet blant elevene og gjøre enda flere elever særlig sårbare. Vi leser forslaget slik at hensynet til skoleeiers ressursituasjon i praksis veier tyngre enn hensynet til barnas beste og rett til undervisning. Regelverket åpner for ulik praktisering og vil nærmest være umulig å håndheve.

- Forslaget gjør store inngrep i grunnleggende rettigheter til barn og unge
- Forslaget øker sårbarheten hos barn og unge
- Forslaget gir økte forskjeller i læringsutbytte
- Forslaget hensyntar skoleeiers ressursituasjon og praktiske gjennomføring av undervisningen mer enn elevenes rett til opplæring
- Forslaget vil gi ulik praksis hos skoleeierne
- Forslaget skaper ikke større forutsigbarhet for elevene. Hvorvidt det er mye fravær og pandemi over tid er i seg selv uforutsigbart
- Begrensningen i at hjemmeundervisningen skal være forsvarlig og pedagogisk er vanskelig å vurdere og nærmest umulig å håndheve, å føre tilsyn med så skjønnsmessige vurderingstemaer er krevende
- Hensynet til barnets beste er allerede nedfelt i Grunnloven. Slik vi leser forslaget er det andre hensyn enn barnets beste som er vektlagt
- Praktiseringen av hjemmeundervisning på rødt nivå i høst har allerede vist oss hvor vanskelig det er for skoleeierne å gjøre disse vurderingene. Dersom hjemmelen utvides utover situasjoner der det er begrunnet med smittevern, vil vurderingen og praktiseringen bli enda vanskeligere
- I praksis åpner forslaget for at barn og unge kan få hjemmeundervisning 3-4 dager i uken uten at bakgrunnen for en slik avgjørelse lar seg overprøve
- Forslaget vil føre til utfordringer knyttet til fastsetting av standpunktkarakterer til våren, og også gjøre det mer utfordrende å gjennomføre eksamen for alle elever

Forslaget er utformet med sikte på å gjelde allerede før jul. Som rettssikkerhetsgarantist er vi skeptiske til at en så sterk inngripen i barn og unges rett til utdanning gjøres så raskt.